

2 OBSAH

1 ÚVOD.....	5
1.2 Poslání knihy	6
2 OBSAH.....	7
3 ETOLOGIE	13
4 ZOOTERAPIE	27
4.1 Historický vývoj zooterapie a její současný stav	27
4.2 Terminologie v zooterapii.....	30
4.2.1. Deset základních kritérií pro definice zooterapie	30
4.2.2. Definice dle zvířecího druhu	31
4.2.3. Definice typů zooterapie dle metody.....	32
4.2.4. Definice forem zooterapie.....	36
4.2.5. Kombinované a návazné činnosti	37
4.3 Pozitivní zooterapie	38
4.4 Zastřešující organizace v zooterapii	44
4.4.1 International Association of Human-Animal Interaction Organizations (IAHAIO).....	44
4.4.2 Delta Society.....	44
4.4.3 Asociace zastánců odpovědného vztahu k malým zvířatům (AOVZ)....	45
4.4.4 Canisterapeutická asociace (CTA).....	45
4.4.5 European Society for Animal Assisted Therapy (ESAAT)	46
4.4.6 Česká hiporehabilitační společnost (ČHS).....	46
4.5 Legislativní úprava týkající se praktikování zooterapie.....	47
4.6 Citovaná literatura.....	50
4.7 Související literatura	52
5 CANISTERAPIE.....	54
5.1 Etologie psa	54
5.2 Canisterapie - terminologie.....	60
5.3 Účastníci canisterapie	61
5.4 Plemena psů využívaná pro canisterapii, výběr vhodných psů.....	65
5.5 Příprava canisterapeutického týmu na praktikování canisterapie, výběr vhodného nasazení	68

5.6	Metodika canisterapie	72
5.6.1	Organizace canisterapie.....	72
5.6.2	Podmínky, pravidla a předpoklady praktikování canisterapie	74
5.6.3	Indikace a cíle canisterapie	77
5.6.4	Formy canisterapie.....	81
5.6.4.1	Individuální canisterapie	81
5.6.4.2	Skupinová canisterapie	81
5.6.4.3	Návštěvní program	84
5.6.4.4	Jednorázové canisterapeutické a kynologické aktivity	99
5.6.4.5	Pobytový program	99
5.6.4.6	Rezidentní forma	107
5.6.4.7	Krizová intervence.....	109
5.7	Canisterapie jako podpůrná rehabilitační metoda	112
5.7.1	Stručný vývoj canisterapie v ČR	112
5.8	Využití psa ve zdravotně sociální oblasti	114
5.8.1	Psi servisní	115
5.8.2	Psi canisterapeutičtí	116
5.8.3	Psi diagnostičtí	117
5.8.4	Psi záchranářští.....	117
5.9	Veterinární péče o canisterapeutického psa	125
5.10	Praktická canisterapie	129
5.10.1	Canisterapie v dětském věku a vliv psa na vývoj dítěte	129
5.10.2	Canisterapie v ústavním zařízení pro děti.....	133
5.10.3	Canisterapie u seniorů žijících v domově důchodců	135
5.10.4	Canisterapie v dětské psychiatrii.....	140
5.10.5	Canisterapie a autismus	143
5.10.6	Canisterapie u klienta s hyperkinetickým syndromem	150
5.10.7	Využití canisterapie při epilepsii.....	155
5.10.8	Canisterapie u klienta s mentálním postižením	160
5.10.9	Canisterapie u klienta se zrakovým postižením.....	163
5.10.10	Canisterapie u klienta se sluchovým postižením, využití canisterapie v logopedii	165
5.10.11	Canisterapie u klienta s elektivním mutismem – kazuistika	169
5.10.12	Canisterapie u klienta s tělesným postižením	172
5.10.13	Canisterapie u klienta s vícečetným, kombinovaným postižením ...	174
5.11	Metodicky popsané postupy a konkrétní canisterapeutické aktivity (techniky)	177
5.11.1	Polohování.....	177
5.11.2	Odbourání strachu ze psů – možné postupy	182
5.11.3	Cílené canisterapeutické aktivity (techniky).....	184
5.12	Působení canisterapie	192
5.12.1	Podpora tělesných potřeb a dovedností, fyzické a fyziologické účinky.....	193

5.12.2	Podpora psychických potřeb a dovedností, psychické účinky.....	194
5.12.3	Podpora sociálních potřeb a dovedností, sociální účinky.....	195
5.13	Evaluace a objektivizace výsledků v canisterapii.....	198
5.14	Informační zdroje v canisterapii.....	200
5.15	Citovaná literatura.....	201
5.16	Související literatura.....	211
6	HIPOREHABILITACE	213
6.1	Etologie koně.....	213
6.2	Terminologie.....	215
6.3	Historický vývoj.....	216
6.3.1	Symbolika koně a jeho význam v psychologické rovině.....	216
6.3.2	Poselství mýtů.....	218
6.3.3	Historie využití koně pro terapii.....	220
6.4	Členění hiporehabilitace.....	222
6.4.1	Hipoterapie v systému rehabilitace.....	222
6.4.2	Léčebně pedagogicko-psychologické ježdění.....	222
6.4.3	Parajezdectví.....	229
6.5	Účastníci procesu hiporehabilitace.....	232
6.5.1	Hipoterapie.....	232
6.5.2	Léčebně pedagogické ježdění (LPPJ).....	234
6.5.3	Paradrezura, paravoltíž.....	235
6.6	Plemena koní využívaná pro hiporehabilitaci, výběr vhodného koně.....	236
6.6.1	Plemena koní užívaných při hipoterapii.....	237
6.7	Metodika hiporehabilitace.....	239
6.7.1	Indikace a cíle stanovené v hiporehabilitaci.....	239
6.7.2	Způsoby práce při hipoterapii.....	241
6.7.3	Ekonomické aspekty hipoterapie.....	243
6.7.4	Hipoterapeutické středisko.....	244
6.7.5	Nejčastější problémy v hipoterapeutické praxi.....	245
6.7.6	Bezpečnost práce při hipoterapii.....	245
6.7.7	Nástin právní problematiky provozu hipoterapie.....	246
6.8	Praktická hiporehabilitace – hiporehabilitace u jednotlivých skupin klientů.....	247
6.8.1	Dětská mozková obrna (DMO).....	247
6.8.2	Vadné držení těla.....	249
6.8.3	Roztroušená skleróza.....	250
6.8.4	Skolióza.....	250
6.8.5	Poruchy kyčlí.....	251
6.8.6	Stavy po úrazech páteře.....	251

6.9	Využití postupů přirozeného partnerství člověka a koně (horsmanship) v psychoterapii	252
6.9.1	Co to je horsmanship.....	252
6.9.2	Uplatnění horsmanship v psychoterapii	254
6.9.3	Klientela	256
6.10	Citovaná literatura	258
7	FELINOTERAPIE	259
7.1	Etologie kočky	259
7.2	Felinoterapie, návštěvní služba	263
7.2.1	Felinoterapie v České republice	263
7.3	Účastníci felinoterapie	264
7.4	Plemena koček využívaná pro felinoterapii	265
7.5	Výběr koček pro návštěvní službu	268
7.6	Metodika felinoterapie	269
7.6.1	Podmínky, pravidla a předpoklady praktikování felinoterapie.....	269
7.6.2	Indikace a cíle stanovované ve felinoterapii	272
7.6.3	Formy felinoterapie a konkrétní aktivity ve felinoterapii	272
7.6.3.1	Návštěvní služba	272
7.6.3.2	Loutkové pohádky se živými zvířaty	273
7.6.3.3	Dočasné umístění kočky v cílovém zařízení	275
7.7	Psychologické a zdravotně sociální aspekty felinoterapie	276
7.7.1	Význam u seniorů.....	276
7.7.2	Význam u dětí.....	276
7.7.3	Význam u vedoucího (člena) návštěvního týmu.....	277
7.7.4	Význam u zvířete.....	277
7.8	Informační zdroje ve felinoterapii	278
7.9	Citovaná literatura	279
7.10	Související literatura	280
8	VYUŽITÍ DALŠÍCH ZVÍŘECÍCH DRUHŮ V ZOOTERAPII	281
8.1	Úvod do problematiky	281
8.2	Papoušci – ornitoterapie	282
8.2.1	Úvod	282
8.2.2	Intelligence a schopnosti papoušků – vytvoření pouta s člověkem.....	282
8.2.3	Ornitoterapie – pozitivní vliv papoušků na lidskou psychiku	284
8.2.4	Praktická terapie pomocí papoušků	285
8.2.5	Papoušci vhodní pro ornitoterapii	286
8.2.6	Metodika ornitoterapie	287
8.2.7	Výklad některých znaků ptačího chování	288
8.2.8	Závěr	289

8.3 Delfinoterapie	290
8.4 Malá zvířata	292
8.4.1 Králík	292
8.4.2 Morče.....	295
8.4.3 Činčila	296
8.4.4 Ostatní hlodavci	297
8.4.5 Fretka.....	298
8.5 Ovce a kozy	299
8.6 Poštovní holub	304
8.7 Farmingterapie, farming therapy – „terapie prací na farmě“	305
8.8 Citovaná literatura	306
8.9 Související zdroje	307
9 PROPOJENÍ (KOMBINACE) VYUŽITÍ RŮZNÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT	308
9.1 Citovaná literatura.....	310
SLOVNÍK POJMŮ A ZKRATEK	311
Slovník pojmů	311
Slovník zkratk	312
PŘÍLOHY	313
Metodika aktivit se psem jako součást ucelené rehabilitace	313
Etický kodex canisterapeutického týmu CTA	322
AUTOŘI MONOGRAFIE	330